

СПОРАЗУМ

између

СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

и

ШВАЈЦАРСКЕ КОНФЕДЕРАЦИЈЕ

О ПОДСТИЦАЊУ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ УЛАГАЊА

ПРЕАМБУЛА

Србија и Црна Гора са једне стране, и Швајцарска Конфедерација са друге стране, (у даљем тексту: "Стране Уговорнице"),

У жељи да интензивирају економску сарадњу на обострану корист Страна Уговорница,

У намери да створе и одржавају повољне услове за улагања улагача једне Стране Уговорнице на територији друге Стране Уговорнице,

Препознајући потребу за подстицање и заштиту страних улагања у циљу подстицања протока капитала и технологије и доприноса економском просперитету обе Стране Уговорнице,

Уверене да ови циљеви могу бити достигнути без нарушавања општих здравствених, безбедносних и стандарда заштите човекове околине,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1. Дефиниције

У смислу овог Споразума:

1. Израз "улагања" означава сваку врсту средстава која су уложена на територији једне од Страна Уговорница од стране улагача из друге Стране Уговорнице у складу са законима и прописима друге Стране Уговорнице и обухвата посебно, мада не и искључиво:

(а) - покретну и непокретну имовину и сва остала права *in rem*, као што су службености, хипотека, залога, јемства и плодуживање;

(б) - акције, обвезнице, као и други облици учешћа у компанијама и сва права која из њих произилазе;

(в) - новчана потраживања или остала потраживања по основу уговора која имају економску вредност;

(г) - ауторска права, права интелектуалне својине, (као што су патенти, лиценце, индустријски дизајн и модели, трговачки или услужни знаци, трговински знаци, ознаке порекла), технички процеси, know-how и goodwill;

(д) - концесије у складу са законом, укључујући концесије за истраживање, вађење и коришћење природних богатстава, као и друга права на основу закона, уговора или одлуке надлежног органа у складу са законом.

Промена облика у коме се средства улажу или реинвестирају неће утицати на њихов карактер као улагања.

2. Израз "улагач" означава у погледу обе Стране Уговорнице:

(а) - физичко лице које има држављанство једне Стране Уговорнице у складу са њеним законом.

(б) - правно лице, укључујући компаније, корпорације, пословна удружења и друге организације, које су установљене, основане или на други начин правоваљано организоване у складу са важећим законом те Стране Уговорнице, које има седиште, заједно са стварним економским активностима на територији те Стране Уговорнице.

3. Израз "приноси" означава износе које доноси улагање и обухвата, посебно, профит, камате, капиталну добит, дивиденде, накнаде за права, и накнаде.

4. Израз територија означава у односу на сваку од Страна Уговорница, земљу, и територијалне воде као и, где је то применљиво, море, морско дно и његово подземље ван територијалних вода које потпадају под суверена права или јурисдикцију Стране Уговорнице у складу са међународним правом.

Члан 2.

Примена Споразума

Овај Споразум се односи на улагања на територији једне Стране Уговорнице која су у власништву или под контролом, директном или индиректном од стране улагача друге Стране Уговорнице. Он се примењује на таква улагања без обзира да ли су извршена пре или после његовог ступања на снагу, али се не односи на спорове који су настали пре његовог ступања на снагу.

Члан 3.

Подстицање, дозвољавање

1. Свака Страна Уговорница ће на њеној територији подстицати улагања улагача друге Стране Уговорнице, укључујући и путем размене информација итмеђу Страна о инвестиционим могућностима, и дозвољавати таква улагања у складу са својим законима и прописима.

2. Када је Страна Уговорница одобрила такво улагање на својој територији, она ће обезбедити, у складу са својим законима и прописима, све потребне дозволе и одобрења у вези са таквим улагањем, укључујући и одобрења која произилазе из споразума о лиценци и уговора о техничкој, комерцијалној и административној помоћи, као и одобрења тражена за активности управљачког и техничког особља по избору улагача.

3. Свака Страна Уговорница ће без одлагања штампати, или на други начин учинити доступним своје законе, поступке и административне одлуке општег типа, као и међународне споразуме која могу имати утицај на улагања улагача друге Стране Уговорнице.

Члан 4.

Заштита и општи третман

Свака Страна Уговорница ће на својој територији обезбедити улагањима друге Стране Уговорнице фер и равноправан третман као и пуну и сталну заштиту и сигурност. Ниједна Страна Уговорница неће, ни у ком случају, применити безразложне или дискриминаторне мере у вези са пословањем, управљањем, одржавањем, коришћењем, уживањем, проширењем или располагањем таквог улагања.

Члан 5.

Национални третман и третман најповлашћеније нације

1. Свака Страна Уговорница ће на својој територији обезбедити улагањима улагача друге Стране Уговорнице третман који није мање повољан од оног који обезбеђује улагањима сопствених улагача или улагањима улагача било које треће земље, у зависности од тога који је повољнији за поменутог улагача.

2. Свака Страна Уговорница ће обезбедити улагачима друге Стране Уговорнице, у погледу пословања, управљања, одржавања, коришћења, уживања или располагања њиховим улагањима, третман који није мање повољан од оног који додељује сопственим улагачима или улагачима било које треће земље, зависно од тога који је повољнији за поменутог улагача.

3. Уколико је Страна Уговорница одобрила или одобрава посебне погодности улагачу било које треће земље у складу са споразумом о оснивању зоне слободне трговине, царинске уније или заједничког тржишта или у складу са споразумом о избегавању двоструког опорезивања, она неће бити обавезна да одобри такве повољности улагачу друге Стране Уговорнице.

Члан 6. Експропријација

1. Ниједна од Страна Уговорница неће, према улагањима улагача друге Стране Уговорнице, предузети, директно или индиректно, мере експропријације, национализације или друге мере по природи или по дејству једнаким национализацији или експропријацији (у даљем тексту: "експропријација"), осим ако те мере нису предузете у јавном интересу, на недискриминаторној основи, уз дужну примену закона и под условима да се обезбеде одредбе које омогућавају брзу, ефективну и адекватну накнаду. Таква накнада ће одговарати тржишној вредности експроприсаног улагања каква је била непосредно пре експропријације или пре него што је одлука о експропријацији постала опште позната чињеница, у зависности од тога шта се пре догодило. Износ накнаде ће бити утврђен у конвертибилној валути и исплаћен без одлагања односном улагачу.

2. Улагач оштећен експропријацијом имаће право, у складу са законом Стране Уговорнице која је извршила експропријацију, на хитну ревизију, од стране судског или другог независног органа те Стране Уговорнице, његовог случаја и вредновања његовог улагања у складу са принципима установљеним у овом Члану.

3. Када Страна Уговорница експроприше средства компаније регистроване или основане по важећим законима на било ком делу њене територије, и у којима улагачи друге Стране Уговорнице имају деонице, она ће, до мере до које је то неопходно и у складу са законом, обезбедити да накнада, у складу са ставом 1 овог Члана, буде доступна тим улагачима.

Члан 7. Накнада губитака

1. Улагачима Стране Уговорнице чија улагања на територији друге Стране Уговорнице претрпе губитке услед рата или другог оружаног сукоба, револуције, ванредног стања, побуне, грађанских немира или других сличних догађања на територији друге Стране Уговорнице, ова ће погођеној Страни Уговорници обезбедити третман, у складу да Чланом 5 овог Споразума, у погледу накнаде, обештећења, повраћаја или другог начина измирења губитака.
2. Без штете по одредбе става 1 овог Члана, улагачима Стране Уговорнице који, у било којој од ситуација наведених у том ставу, претрпе губитке на територији друге Стране Уговорнице, који су последица:

(i) - заплене њихове имовине или њеног дела од стране снага или власти друге Стране Уговорнице, или

(ii) - уништавања њихове имовине или њеног дела од стране снага или власти друге Стране Уговорнице која нису настала у борбама или која ситуација није изискивала,

биће одобрена могућност повраћаја средстава или накнаде која ће без обзира ради ли се о повраћају или накнади бити брза, одговарајућа и ефективна. Плаћања по наведеном основу, моћи ће се слободно трансферисати и извршиће се без одлагања у слободно конвертибилној валути.

Члан 8. Слободан трансфер

1. Свака Страна Уговорница ће гарантовати улагачима друге Стране Уговорнице, трансфер без ограничења или одлагања у слободно конвертибилној валути износа који се односе на њихова улагања, а посебно:

- а) приноса;
- б) износи за измирење уговорних обавеза, укључујући и оне по уговору о зајму;
- в) зарада и других примања запослених ангажованих из иностранства у вези са улагањем;
- г) основни капитал и додатна средства за одржавање или повећање улагања;

д) приходи од укупне или делимичне продаје или ликвидације улагања, укључујући могуће повећање вредности;

ђ) износа плаћених у смислу чл. 6. 7. и 12. овог Споразума.

2. Осим уколико је другачије договорено са улагачем, трансфери ће се вршити по званичном курсу који важи на дан трансфера у складу са прописима о замени валуте који су на снази на територији Стране Уговорнице где је улагање извршено.

3. Да би се избегла сумња, потврђује се да право улагача на слободан трансфер плаћања везаних за његово улагање, нема утицај на фискалне и друге финансијске обавезе које улагач може имати према Страни Уговорници домаћину.

Члан 9.

Посебне обавезе

Свака Страна Уговорница ће поштовати било коју обавезу која може настати у вези са одређеним улагањем улагача друге Стране Уговорнице, у коју се улагач може поуздати да ће бити у доброј вери током успостављања, куповине или проширења улагања.

Члан 10.

Повољније одредбе

Уколико одредбе законодавства било које од Страна Уговорница или правила међународног права које се односе на улагања улагача друге Стране Уговорнице обезбеђују повољнији третман него што је онај који се обезбеђује овим Споразумом, те одредбе или правила ће до оне мере до које су повољније, имати превагу над овим Споразумом.

Члан 11.

Принцип суброгације

1. Ако Страна Уговорница или њена овлашћена агенција изврши плаћање у складу са финансијском гаранцијом против некомерцијалних ризика која се односи на улагање неког од њених улагача на територији друге Стране Уговорнице, друга Страна Уговорница ће признати првој Страни Уговорници, у складу са принципом суброгације, приступ у права улагача.

2. Права или потраживања на тај начин суброгирана неће премањивати првобитна права или потраживања улагача.

Члан 12.

Решавање спорова између Стране Уговорнице и улагача друге Стране Уговорнице

1. У циљу разрешења спорова везаних за улагања између Стране Уговорнице и улагача друге Стране Уговорнице, одржаће се консултације између поменутих страна.

2. Ако се овим консултацијама не реши спор у року од шест месеци од дана писменог захтева за обављањем консултација, улагач ће имати право да поднесе спор на решавање надлежним или административним судовима Стране Уговорнице на чијој територији је улагање извршено или међународној арбитражи. У овом другом случају, улагач има право избора између следећег:

(а) - Међународног центра за решавање инвестиционих спорова (ICSID), утврђеног Конвенцијом о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, отвореној за потписивање у Вашингтону 18. марта 1965. (у даљем тексту "Вашингтонска конвенција");

(б) -- ad hoc арбитражном суду, који, осим ако није другачије договорено измеђи страна у спору, се оснива у складу са Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за Трговинско право (UNCITRAL).

3. Свака Страна Уговорница овим даје безусловну и неопозиву сагласност за подношење инвестиционог спора на решавање међународној арбитражи.

4. Компанија која је регистрована или основана у складу са законом који је на снази на територији једне Стране Уговорнице и која је, пре него што је спор настао, била под контролом улагача друге Стране Уговорнице, сматраће се, у складу са Чланом 25 (2) б) Вашингтонске конвенције, као компанија друге Стране Уговорнице.

5. Страна Уговорница која је страна у спору, неће ни у ком случају, док траје процес, истичати као приговор да је улагач примио, по основу уговора о осигурању, накнаду дела или целе претрпљене штете.

6. Ниједна од Страна Уговорница неће покретати дипломатским путем спор поднет на решавање међународној арбитражи осим уколико друга Страна Уговорница не прихвата или се не жали на арбитражну пресуду.

7. Арбитражна пресуда ће бити коначна и обавезујућа за обе стране у спору и биће спроведена без одлагања у складу са законом односне Стране Уговорнице.

Члан 13.

Решавање спорова између Страна Уговорница

1. Спорови између Страна Уговорница у вези са тумачењем или применом овог Споразума решаваће се, уколико је то могуће, дипломатским путем.

2. Ако две Стране Уговорнице не могу постићи споразум у року од шест месеци од започињања спора између њих он ће, на захтев једне од Страна Уговорница, бити поднесен на решавање арбитражном суду од три члана. Свака Страна Уговорница ће одредити по једног члана, и та два арбитра ће одредити председника који ће бити држављанин треће земље.

3. Ако једна од Страна Уговорница не именује свог арбитра и не прихвати позив друге Стране Уговорнице да га именује у року од два месеца, арбитар ће бити именован на захтев те Стране Уговорнице од стране председника Међународног суда правде.

4. Ако оба арбитра не постигну договор око избора председника у року од два месеца од њиховог именовања, њега ће именовати председник Међународног суда правде на захтев било које од Страна Уговорница.

5. Уколико је, у случајевима предвиђеним у ставовима (3) и (4) овог Члана, председник Међународног суда правде спречен да обавља наведену функцију или је држављанин једне од две Стране Уговорнице, именовање ће извршити потпредседник а, уколико је и он спречен или је држављанин једне од Страна Уговорница, именовање ће извршити најстарији судија Суда који није држављанин ниједне од Страна Уговорница.

6. Сходно другим одредбама учињеним између Страна Уговорница, арбитражни суд ће утврдити сопствену процедуру. Свака Страна Уговорница ће сносити трошкове свог представника и његовог учешћа у арбитражном поступку. Трошкове Председника

и преостале трошкове подједнако ће спосити обе Стране Уговорнице, осим уколико арбитражни суд одлучи другачије.

7. Одлуке арбитражног суда су коначне и обавезујуће за обе Стране Уговорнице.

Члан 14. Завршне одредбе

1. Овај Споразум ступа на снагу на дан када обе владе обавесте једна другу да су испуниле законску процедуру за ступање на снагу међународних споразума, и остаће на снази у периоду од десет година. Споразум ће наставити да важи и у наредном периоду од две године, и тако редом, осим уколико једна страна писмено не обавести другу о његовом раскидању шест месеци пре истека његовог важења.

2. У случају званичне ноте о престанку важења Споразума, одредбе чланова 1 до 13 ће наставиће да се примењују у даљем периоду од десет година за улагања извршена пре датума престанка.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписана лица, ваљано овлашћена од својих респективних влада, потписала овај Споразум.

Сачињено у Београду дана 07.12.2005. године у два изворна примерка, на српском, француском и енглеском језику, и сви текстови су подједнако веродостојни. У случају било каквих размимотицажења, меродаван је текст на енглеском језику.

ЗА СРБИЈУ И ЦРНУ ГОРУ

ЗА ШВАЈЦАРСКУ
КОНФЕДЕРАЦИЈУ

